

**SERIÁL:
FASCINUJÍCÍ SVĚT JÍDLA****18 Úvod***Michael Moyer*

Jídlo je prvotní každodenní částí našich životů, a přesto je opředeno tajemstvím. Ve speciálním seriálu *Scientific American*, jehož první část vám přinášíme v tomto čísle, prozkoumáme zdánlivě základní otázky, na které však nemáme jednoduché odpovědi. Po čem tloustneme? Proč jíme některá zvířata a jiná nejíme? Jsou geneticky upravené plodiny dobré nebo špatné? A kdo přišel na to, jak uvařit první šálek kávy? Na začátku se budeme zabývat nejpálčivějším ze všech tajemství: proč je jídlo tak zatraceně dobré.

24 Jak a proč jíst invazní druhy*Bun Lai*

Jakým způsobem můžeme nejlépe dostat pod kontrolu ekologické škůdce? Předhodme je největšímu světovému predátorovi – nám samotným.

28 Závislost na jídle*Paul J. Kenny*

Nový výzkum mozku odhaluje, proč tuky a cukry mohou dohánět stále více lidí k obezitě.

34 Milióny let podivuhodné historie zpracování jídla*Evelyn Kim*

Lidé zpracovávají jídlo od té doby, co jsme se naučili, jak vařit, konzervovat, kvasit, mrazit, sušit nebo extrahovat. Zpracovaná potrava posílila evoluci našeho druhu, expanzi řídí i průzkum vesmíru.

**40 Co pod svým mořem skrývá
Enceladus**

Frank Postberg, Daniel Tobie a Thorsten Dambeck

Vrší se důkazy o tom, že Saturnův ledový měsíc má aktivní hydrotermální průduchy, které z něj činí jednoho z nejžhavějších kandidátů na hostitele mimozemského života.

48 Lék pro africkou půdu

John P. Reganold a Jerry D. Glover

Pěstováním stromů, keřů a dalších vytrvalých rostlin společně s polními plodinami mohou afričtí farmáři revitalizovat silně vyčerpanou půdu a zároveň zvýšit množství sklizených potravin.

52 Ať jim sůl zachutná

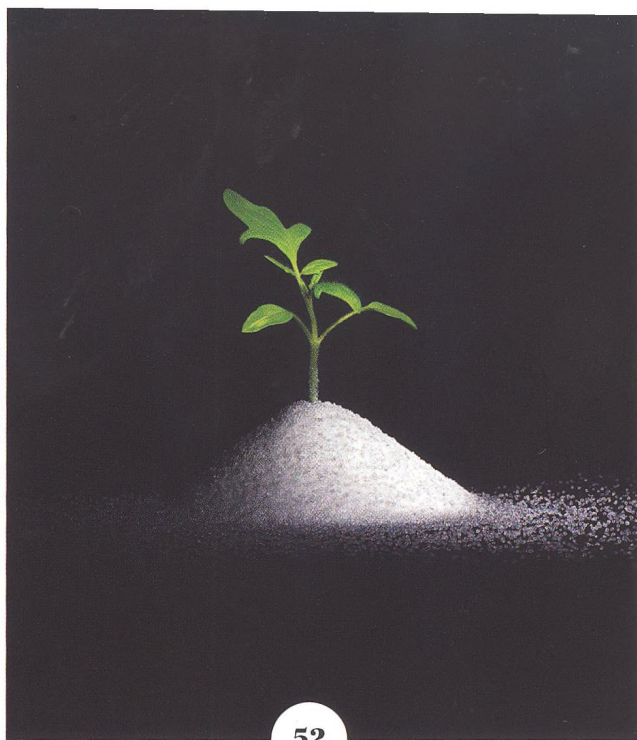
Mark Harris

Zemědělskou půdu znehodnocuje slaná voda. Rýže a další plodiny, které by byly geneticky modifikovány, aby zasolení přežily, mohou nasytit miliony lidí.

56 Neurověda živoucích mrtvol

Christie Wilcox

Vědci odhalili, že drobkové vosy dělají ze švábů pomocí jedu domácí mazlíčky – a perfektní živou svačinku pro své potomky.

74 Život daleko od domova

Richard Conniff

Aby vědci zachránili druhy před hrozbou klimatické změny, plánují je přestěhovat do oblastí, které nikdy předtím neobývaly. Taková strategie ale obnáší mnoho rizik.

SPECIÁLNÍ SEKCE

60 Biologické centrum AV ČR, v. v. i.

Biologické centrum AV ČR sdružuje pět původně samostatných vědeckých pracovišť – Entomologický ústav, Hydrobiologický ústav, Parazitologický ústav, Ústav molekulární biologie rostlin a Ústav půdní biologie. Součástí BC je i Středisko služeb a od roku 2016 i výzkumná infrastruktura SoWa, zaměřená na komplexní studium půdních a vodních systémů. Se svými šesti sty zaměstnanci je nyní Biologické centrum největší mimopražskou institucí AV ČR a patří mezi největší vědecká pracoviště ekologicky orientovaného výzkumu v Evropě.

SCIENTIFIC AMERICAN

SEKCE

6 Úvodem

Pro život

7 TECHNIKA

Na váš povel

8 FÓRUM

Menší zlo: elektronické cigarety

9 NA PRVNÍ POHLED

Bez domova

10 Pokroky

Genetické obrození

Bionika je lepší

Temno kolem temné hmoty

Jak uprchnout po jelením

Rychlé zprávy

Sbohem ledy, sbohem data

Váš mozek při studiu fyziky

Rozděl a přemoz

80 Psalo se před 50, 100 a 150 lety

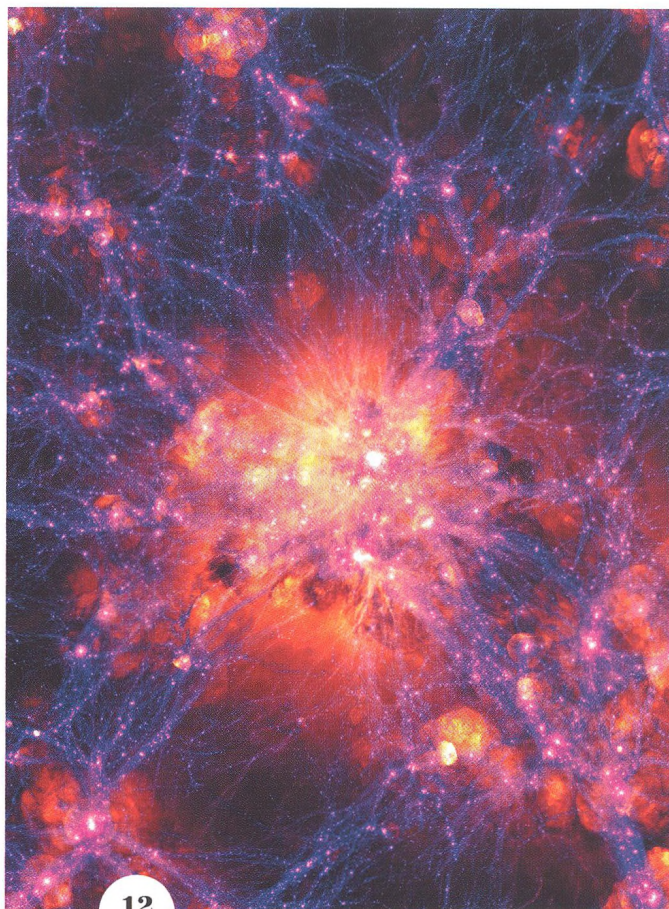
Od DNA k proteinům

Špionáž z doby studené války

Válečné umění a tanky

Energie ze slunce

Záplava kobylek

12

10

MAJETEK
ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNY
ČVUT